

Vad händer i hjärnan när du ska prata inför en publik?

Du tillfrågas härmed om Du vill delta i ett forskningsprojekt med magnetkameraundersökningar och blodprov för att bättre förstå hur hjärnan reagerar i sociala situationer.

INFORMATION OM PROJEKTET

Introduktion och målsättning

I denna studie vill vi undersöka hur hjärnan reagerar i vissa sociala situationer. En stor andel människor upplever obehag i sociala situationer när man ska prestera eller framträda inför andra personer. I denna studie vill vi undersöka dig som inte upplever ett överdrivet obehag och som inte hindras av sådan rädslan i din vardag.

Det vi studerar är hur hjärnan behandlar emotionell information. Vi undersöker aktiviteten i hjärnan dels då du vilar, när du läser text, och tittar på ansiktsbilder med emotionellt innehåll. Efter MRI-undersökningen kommer du att få utföra ett kort muntligt framförande (ca 2 minuter) inför en inbjuden publik. Publiken, liksom övrig personal, har tystnadsplikt och får inte avslöja något om dig för utomstående. Undersökningen i magnetkameran tar ca 60 min.

Det är möjligt att ärftliga faktorer (DNA), inflammation och stressämnen mätbara i blodet åtminstone delvis kan förklara obehag i sociala situationer. DNAs ytterändar kallas telomerer och övriga DNAt innehåller gener. En gen liknar en instruktionsbok för en särskild egenskap. Forskare har kommit fram till mycket om hur DNAt, inflammation och stressämnen påverkar våra fysiska karaktärsdrag och vår hälsa. Hos människan finns gener som bestämmer allt från hår- och ögonfärg till storleken på dina tår. Andra gener styr funktioner hos våra signalämnen i hjärnan och påverkar hur hjärnans bearbetningsprocesser vid känsloreaktioner fungerar. Det finns forskning som tyder på att vissa genvarianter påverkar ångestreaktioner. Vi vill nu gå vidare och undersöka detta i en ny forskningsstudie. Vi kommer att tillfråga alla deltagare i projektet om att lämna ett frivilligt blodprov som skickas för analys av DNA, inflammation och stressämnen.

Deltagare

Vi söker dig som...

- inte upplever överdriven rädsla för att tala inför en publik
- som tidigare eller för närvarande inte lider av någon psykiatrisk problematik
- bor i Umeå under perioden november 2016 och februari 2017

Känner du igen dig i denna beskrivning och är över 18 år kan du vara den vi söker. En förutsättning för deltagande är också att du har tillgång till dator med Internetanslutning.

Tillvägagångssätt

Om du beslutar dig för att du vill delta i studien anmäler du ditt intresse till oss på projektets hemsida. Därefter får du tillgång till ett antal frågeformulär som vi ber dig fylla i. Om vi tror att så är fallet kommer vi att ta kontakt med dig per telefon för en kort bedömningsintervju. En kort tid efter denna intervju meddelar vi dig om du uppfyller de kriterier vi har för deltagande och om du kommer att ingå i studien eller inte.

Blodprov

Vi tillfrågar varje deltagare om att lämna ett frivilligt blodprov från armvecket. Genom att lämna detta blodprov kommer du att hjälpa till i utvecklandet av kunskapen om hur människor reagerar emotionellt och vilka biologiska processer som styr detta. Blodproven tas vid Kliniskt Forskningscentrum (KFC) i Umeå och proverna förvaras i samarbete med Biobanken Norr (Västerbottens Läns Landsting). Provmaterialet förvaras avkodat dvs. inga namn eller personnummer finns på de lagrade rören. Nyckeln för att koppla ihop studiekoden med identiteten på personen kommer att förvaras i ett låst kassaskåp vid Umeå universitet. Blodproverna kommer att analyseras på Karolinska Institutet. Det som i första hand kommer att analyseras är DNA-ändarna (telomererna) och ämnet telomeras som ser till att telomererna fungerar bra. Man kommer också analysera inflammation och stress-ämnen i blodet och olika genvarianter som kan vara kopplade till hur hjärnan bearbetar emotionell information. Det kan t.ex. vara genvarianter som är knutna till signalsystem i hjärnan bl.a. serotonin och dopamin.

Etiska forskningsprinciper

Denna studie har behandlats av den regionala etikprövningsnämnden i Umeå och följer humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådets forskningsetiska principer. Detta innebär i korthet att:

- Ditt deltagande är frivilligt och att du när som helst kan avbryta medverkan i forskningsstudien.
- Dina uppgifter inte kommer att användas kommersiellt eller i ovetenskapliga syften.
- Resultatet från undersökningen behandlas under sekretess och ingen obehörig kommer att veta att du deltagit eller kunna se hur just du svarade. Svaren kommer att sammanställas statistiskt i oidentifierad form och presenteras på gruppnivå så att enskilda personers svar inte kan spåras.
- Alla deltagare kan få en sammanställning av studiens resultat om de så önskar. Har du några frågor om undersökningen eller om några frågor dyker upp efter det att du deltagit är du välkommen att kontakta oss.

Sekretess och tystnadsplikt

Vi som arbetar med projektet är läkare, legitimerade psykologer eller psykologer under utbildning och omfattas alla av sjukvårdslagens tystnadsplikt.

Varje deltagare kommer att få en studiekod (t ex 1234abcd), och det är denna som man genomgående kommer att använda för identifiering. Kontakten med oss kommer delvis att ske via e-post och via krypterade formulär på hemsidorna. Du kan naturligtvis använda din egen e-postadress i kommunikationen med oss.

Alla data, t ex svar på frågeformulären, behandlas konfidentiellt och kommer att registreras i avidentifierad form. Detta innebär att försöksdeltagarna inte kan identifieras av obehöriga. Resultaten kommer dessutom att analyseras på gruppnivå.

Sekretess vid genanalyser

För att skydda din identitet kommer dina prover och uppgifter endast att vara märkta med ditt försökspersonsnummer ("kodade"). Alla uppgifter kommer att behandlas strikt konfidentiellt och i enlighet med personuppgiftslagen. Umeå universitet är personuppgiftsansvarig. Kodlistan, med vars hjälp provrörsnummer kommer att kunna kopplas till individ, kommer att förvaras inlåst hos projektledaren vid Umeå universitet. Kontaktperson är (Carl-Johan Boraxbekk, 070-53 86 424, cj.boraxbekk@umu.se). Du har rätt att åtminstone årligen utan kostnad få utdrag av dina egna data och i förekommande fall få rättelse. Alla som arbetar med ditt prov måste hålla forskningsuppgifter eller resultat hemliga. Resultatet av analyserna utlämnas ej till någon annan part, om inte detta krävs med laglig grund. Även din familj, din läkare, ditt försäkringsbolag och din arbetsgivare inkluderas i begreppet "någon annan part". De genetiska resultat som erhålls är således endast till för forskning och inte för någon klinisk diagnos av dem som deltar i studien. Du kan som forskningsdeltagare begära kopia på dina analysresultat, liksom rättelse eller att provet ska förstöras.

Inga individuella data är möjliga att spåra i de vetenskapliga rapporter som presenteras från denna studie och resultaten kommer att redovisas som medelvärden. Din identitet kan inte spåras genom resultaten som lagras utan dessa kan endast identifieras med en särskild kod. Ditt prov kommer att sparas i upp till 15 år och sedan förstöras. Provet kommer inte att användas i något annat syfte än det som här beskrivits

Eventuella fördelar

Efter genomförda undersökningar kommer du att erhålla 1000 kr i ersättning.

Planering och tidsramar

Vi planerar för närvarande med att påbörja rekrytering av deltagare inklusive telefonintervjuer i oktober/november 2016. Den första hjärnabbildningen kommer att äga rum på Norrlands universitetssjukhus i Umeå under november 2016.

Är du intresserad?

Då är du välkommen att anmäla ditt intresse genom att gå in på projektets hemsida: www.fmri.se

Projektgruppen

Carl-Johan Boraxbekk, med dr: Docent neurovetenskap, Center for Demographic and Aging Research, Umeå universitet; cj.boraxbekk@umu.se

Daniel Lindqvist, med dr, ST-läkare psykiatri, Institutionen för kliniska vetenskaper, Lunds universitet. daniel.lindqvist@med.lu.se

Catharina Lavebratt, med dr, Institutionen för molekylär medicin och kirurgi, Karolinska Institutet. catharina.lavebratt@ki.se

Tomas Furmark, professor, Institutionen för psykologi, Uppsala universitet. tomas.furmark@psyk.uu.se

Håkan Fischer, professor, Institutionen för psykologi, Stockholms universitet. hakan.fisher@psychology.su.se

Gerhard Andersson, professor, leg psykolog, leg psykoterapeut, Institutionen för beteendevetenskap och lärande, Linköpings universitet. gerhard.andersson@liu.se

Kristoffer NT Månsson, doktorand, leg psykolog, Institutionen för beteendevetenskap och lärande, Linköpings universitet. kristoffer.nt.mansson@liu.se

Telefonnummer för kontakt: Kristoffer NT Månsson: tel 070 5085082, e-post kristoffer.nt.mansson@liu.se